

Niende Møde.

Lørdagen den 11te December, Kl. 1.

Sekretæren, Fjorb, oplæste Protokollen fra forrige Møde, som derefter blev understrevet.

Formanden (Krabbe): Folkethingsmændene for Viborg Amts 3die Valgkreds (Albertsen), Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojssen), Ødense Amts 4de Valgkreds (B. Christensen), Ringkjøbing Amts 5te Valgkreds (Clausager), Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen), Ålborg Amts 5te Valgkreds (Høgskro), Svendborg Amts 5te Valgkreds (S. Jensen), Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds (S. Madsen) og Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) have indgivet følgende Forslag til Beslutning af Folkethinget:

„Folkethinget beslutter at nedsætte et Udvalg paa 9 Medlemmer til at undersøge de Spørgsmaal, som den under 1ste Juli 1874 oprettede Kjøbekontrakt om Frederiks Kirkeplads og det med Hensyn til det nye tgl. Theater uden Bevilling skete Forbrug af Statsmidler foranledige, og til derom at afgive Betænkning og eventuel Indstilling til Thinget.“

Den første Sag paa Dagsordenen var: Spørgsmaal om Fremme af Forespørgsel af Folkethingsmanden for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojssen) til Justitsministeren angaaende Bestyrelsen af Kong Frederik den Syvendes Stiftelse paa Jægerspris.

Uden Afstemning gav Thinget sit Samtykke til, at Forespørgselen maa stilles.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af: „Forslag til Lov om Helligholdelsen af Søndagen og Folketirkens øvrige Helligdage.“

Minestad: I Modsetning til det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holtsein-Vedreborg) kan jeg ikke Andet end ganske bifalde, at dette Lovudkast ikke har indladt sig paa Spørgsmaalet om Forbud mod Søndagsarbejde, fordi det er umiskjendeligt, at Afgjørelsen af dette Spørgsmaal beror paa Synspunkter, der ere vidt forskellige fra dem, hvorpaa dette Lovudkast hviler, og som derved maa tages i Betragtning. Ved Spørgsmaalet om Forbud mod Søndagsarbejde eller ikke dreier det sig jo nemlig ikke om, i hvilket Forhold Staten skal træde til

Spørgsmaalet om, hvorvidt visse Dage bør gives et saadant Præg, at den ikke er i Strid med den Andagt, hvortil den er viet, men der er Spørgsmaal om en Fridag, en Hviledag for en vis Klasse af Borgere. Ja, det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds søgte endog at præcisere Spørgsmaalet saaledes, at det dreiede sig om at sikkre Arbejderne at forjæne det Samme ved at arbejde mindre. Det var det, som det gik ud paa. Jeg skal nu ikke indlade mig paa at undersøge, hvorvidt det virkelig er en passende og heldig Opgave at stille Staten at sikkre Arbejderne at forjæne det Samme ved at arbejde mindre. Det forekommer mig i alt Fald at maatte være et Spørgsmaal, som ikke kan afgjøres i Almindelighed, men maatte bero paa, om hvorvidt Arbejdslønnen til en given Tid i Virkeligheden skulde staa i et saadant Misforhold til Arbeidets Værd, at det blev aldeles nødvendigt at sikkre dem en Forhøjelse; ellers forekommer det mig ikke, at det kan være en Opgave for Staten, og jeg skal end yderligere bemærke, at jeg tror, at man ved at se nærmere paa dette Spørgsmaal vil finde, at der hersker megen Uklarhed om, hvilket Omfang man skulde give et saadant Forbud. Jeg ser ikke, hvorledes det ærede Medlem navnlig vil sikkre sig med Hensyn til Akkordarbejde, der udføres i Hjemmet, i Forholdet mellem Husbond og Ævende og deslige, og jeg maa tilstaa, at jeg tror, at det ærede Medlem for Hilsted Amts 2den Valgkreds (Sagd) havde fuldkommen Ret, naar han sagde, at ethvert Forsøg paa fra Statens Side gennem saadanne Midler at ville naae det Formaal, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds betegnede, sandsynligvis vil vise sig frugtesløst, fordi det er indlysende, at der maa være et vist Forhold mellem Produktionsomkostningerne og Produktionen, og at denne ikke kan eksistere under Forudsætning af, at Produktionsomkostningerne ere naaede til en Høide, som umuliggjør Afsetning, og at det aldeles ikke beror paa os, med mindre vi ville omgjørde os med en kinesiisk Mur af Beskyttelsestoldforstrifter, at bestemme Prisen paa Varene, og at det altsaa ikke er muligt for os at tillade Produktionsomkostningerne at stige til en hvilken som helst Høide. Jeg tror ogsaa, at det ved nærmere Overveelse vil vise sig, at alle saadanne Foranstaltninger, som gaa ud paa ved kunstige Midler at drive Arbejdslønnen op over det, som Produktionens naturlige Gang fører med sig, ville i sidste Instants komme Arbejderne selv til størst Skade, og at der her vil vise sig samme Følge som i Lydbland, hvor den overordentlig uheldige Tilstand, den Arbejdsløshed, som er indtraadt, den Stillstand i alle Forretninger, af kynbige Folk for en væsentlig Del — ikke udelukkende, men væsentlig — netop tilskrives den overordentlige Stigning i Arbejdslønnen der, som havde drevet Priserne paa Produkterne op til Høider, der umuliggjorde Kon-